

Zesde Paaszondag cyclus C, 22 mei 2022

Homilie P. Lukas Martens

Waar is God?

Diegenen onder ons die niet meer zo jong zijn herinneren zich misschien de vraag uit de catechismus: *'Waar is God?'* En het antwoord: *'God is overal, in de hemel, op aarde en op alle plaatsen.'* En in het 'heilig, heilig, heilig' zeggen we in elke mis: *'Hemel en aarde zijn vol van uw heerlijkheid.'* Ja, God is overal, zo liefdevol verbonden met al wat Hij maakte en toch verlangt Hij ernaar om op een meer bijzondere manier bij de mensen te zijn, in hun midden te wonen, te verblijven in hun hart. Dat komt goed tot uiting in de loop van de heilsgeschiedenis. God wil zich met mensen verbinden, Hij wil genoemd worden: de God van Abraham, Isaac en Jakob.

De tent

Na de uittocht uit Egypte trekt Mozes met het volk door de woestijn en op hun tocht dragen zij een tent met zich mee. Die tent werd van plaats tot plaats opgebouwd en weer afgebroken. Die tent heeft twee namen: tent van de samenkomst en tabernakel. Vandaar de naam die wij geven aan de plaats in een katholieke kerk waar de geconsacreerde hosties worden bewaard. Daarin is Jezus aanwezig. Dat zegt ons het vlammetje van de brandende godslamp. In die tent van samenkomst was er een gedeelte waar de ark van het verbond stond, waarin de twee stenen platen lagen die Mozes van God zelf had gekregen. Op de ark lag het verzoendeksel overschaduwed door twee cherubs. Onder hun vleugels was God op de meest sterke wijze aanwezig. Zo had Hij beloofd er te zijn midden zijn volk en daar te luisteren naar hun gebeden.

De tempel

Nadat het volk het beloofde land was binnengekomen, werd de tabernakel vervangen door de tempel in Jeruzalem. Maar dan komt de ballingschap en wordt de tempel verwoest. *'Waar is God nu?'* heeft het volk zich afgevraagd. Alles was verloren. Alleen de woorden van God konden zij zich nog herinneren. Terug uit de ballingschap wordt de tempel herbouwd en krijgt een profeet deze boodschap voor het volk: *"de hemelen zijn mijn troon en de aarde mijn voetbank. Wat wil je dan een huis voor mij bouwen, een rustplaats voor Mij zoeken? Dat alles heb Ik met eigen handen gemaakt, het is Mijn eigendom. Nee, Mijn ogen rusten*

op de mens die nederig is, zonder pretentie en vol ontzag voor mijn woord."

Nieuwe ark

God woont overal, op alle plaatsen, ja, maar tegelijk wil Hij vooral wonen in het hart van de nederige mens, die aandacht heeft voor Zijn Woord. Zo was het hart van Maria. Zij bewaarde in haar hart alles wat er met Jezus gebeurde en alles wat Hij heeft gezegd. Zij werd de nieuwe ark van het verbond.

Afscheid?

Gaan we nu naar het evangelie. De leerlingen hebben in Jezus de Aanwezigheid van God ervaren en nu vernemen ze dat Hij hen gaat verlaten. Hun hart bedroefd, zijn ze verontrust en ontmoedigd. *'Hoe kunnen wij verder zonder Jezus, zonder zijn Aanwezigheid?'* Jezus had gesproken over de tempel van zijn lichaam, die zou worden afgebroken maar na drie dagen weer opgebouwd. Maar dat begrepen de leerlingen toen nog niet.

Toch aanwezig!

In het stukje uit de afscheidsrede dat we hoorden maakt Jezus duidelijk hoe Hij toch bij de leerlingen aanwezig zou blijven, n.l. door het onderhouden van Zijn woorden. Als zij Jezus' woorden onderhouden, zal Hij met de Vader in hen verblijf komen nemen. En om Zijn woorden te onderhouden staan ze er ook niet alleen voor. Er is de heilige Geest die hen daarbij zal helpen. Hij doet hen Jezus' woorden begrijpen om ze in praktijk te brengen in de verschillende situaties waarin zij terecht zullen komen. Uiteindelijk wil Jezus zelfs dat zij blij zijn dat Hij weggaat. Want zoals het beloofde land veel beter is dan de slavernij in Egypte, zo is ook het leven bij de Vader voor Jezus veel beter dan het leven hier op aarde. De Vader is groter dan Hij. De Vader heeft Hem naar de wereld gezonden en nu verlaat Hij de wereld en keert Hij terug naar de Vader. Dat is Jezus' Pasen. Van bij de Vader zal Hij met ons verbonden blijven, alle dagen.

De Heilige Geest helpt

Hoe de heilige Geest ons helpt om Jezus woorden te begrijpen en concreet toe te passen, hoorden wij in de eerste lezing. In de handelingen van de apostelen lezen wij vandaag over het eerste apostelconcilie in Jeruzalem. Het was erg gesteld met de situatie van de jonge kerk. Het was bijna niet meer mogelijk om als christen uit het Jodendom aan één tafel te zitten met christenen uit het heidendom. Er was onenigheid over de besnijdenis. Maar de heilige Geest heeft dit conflict helpen oplossen. Men ging te werk met eerlijk overleg en de heilige Geest maakte hen gevoelig voor datgene

waar het voor het christenzijn op aankwam. Tegelijk inspireerde de Geest hen om rekening te houden met de gevoeligheden van elke partij. En daarbij werd het besluit van het concilie dan nog op een goede manier gecommuniceerd naar alle betrokkenen toe. Er was weer vrede en getuigeniskracht: *'zie eens hoe ze elkaar liefhebben.'*

De tempel is God en het Lam

Tenslotte nog iets over de tweede lezing. Johannes ziet de heilige stad van God uit de hemel neerdalen. Alles zo schitterend, stralend van pracht: muren, poorten, grondstenen, telkens in twaalfvoud. En dat getal 12 is veelzeggend: 3 x 4. 3 wijst op God, de Drie-eenheid, 4 wijst op het menselijke en 12 op de mens die meewerkt met God, inspeelt op zijn genade. Dat is de taak van de heilige Geest: ons doen meewerken met God. En daarvoor spreekt Hij ons aan op onze verantwoordelijkheid, doet Hij beroep op onze bekwaamheden. En merkwaardig: in die schitterende stad is er geen tempel meer te vinden. Er zijn alleen open poorten waardoor iedereen de stad mag binnengaan. De tempel is vervangen door God zelf en door het Lam. Dat betekent: **Sinds Jezus, woont God in alles wat het zegel draagt van het Lam.** En wat is dat, het zegel van het Lam? Het is alles wat te maken heeft met de zaligsprekingen. Iedereen die Jezus wil volgen gaat die weg. Maar het zegel van het Lam heeft ook te maken met wat de profeet na de ballingschap had gezegd: *'Gods ogen rusten op de mens die nederig is, zonder pretentie, en vol ontzag voor Zijn woord.'* Ons Paaslam is geslacht, Christus zelf. Zalig de genodigden tot het bruilofsmaal van het Lam.